

VERKSAMHETSPLAN 2025–2028
Äldre- och omsorgsnämnden
Vård- och omsorgskontoret

INNEHÅLL

Inledning.....	4
ÄLDRE- OCH OMSORGSNÄMNDEN VÅRD- OCH OMSORGSKONTORET	5
Verksamhetsansvar	5
<i>Grunduppdrag</i>	5
<i>Politiska uppdrag från underlag budget 2024 strategiskplan 2025 - 2027</i>	6
<i>Politiska uppdrag från underlag budget 2025 strategiskplan 2026 - 2028</i>	7
*Nytt mått från 2024.....	8
Verksamhet 2025–2028.....	8
<i>Beskrivning av verksamhet</i>	8
<i>Omsorg om personer med funktionsnedsättning (FO)</i>	8
<i>Omsorg om äldre (ÄO)</i>	9
<i>Ordinärt boende</i>	9
<i>Särskilt boende för äldre (SÄBO)</i>	9
<i>Hälso- och sjukvård</i>	10
<i>Administrativt stöd</i>	11
Ekonomi.....	11
Kommunfullmäktiges utvecklingsmål	13
<i>Ett växande Sala</i>	13
<i>Ett hållbart Sala</i>	15
<i>Ett tryggt och rättvist Sala</i>	18

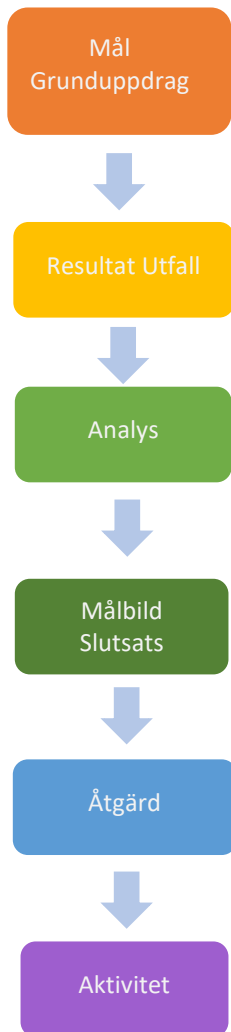
Inledning

Verksamhetsplanens syfte är att beskriva nämnden och kontorets verksamhet under, i första hand, budgetåret men även för de därpå följande planåren. Vidare är verksamhetsplanens syfte att tydliggöra måluppföljningen av fullmäktiges utvecklingsmål, samt av grunduppdraget, övergripande prioriterade områden och strategier. Dessa ska stödja och skapa likvärdighet inom alla kommunens kontor och verksamhetsområden. Strategierna möter upp Kommunfullmäktiges mål och ska stärka samt stödja verksamheternas utveckling, så att de når sin fulla potential i enlighet med fastställda mål och riktlinjer.

I verksamhetsplanen fastställer också nämnden fördelningen av den, av fullmäktige tilldelade, ekonomiska ramen. Resurserna knyts till verksamhetsområde. En analys av hur de tilldelade ramarna påverkar den framtida verksamheten beskrivs. Det resultat som eventuella medel som tilldelats nämnden som särskild prioritering, förväntas generera beskrivs.

Verksamhetsplanen ska tydliggöra vår väg framåt, mot vårt mål att skapa den bästa möjliga servicen och verksamheten för kommunens invånare. Verksamhetsplanen innehåller dels en analys över vårt nuläge, dels vilka mål vi har och vad vi kommer att göra i form av åtgärder på kort och lång sikt för att uppnå målen.

Slutsatser kring varje verksamhet skapas genom underlag från varje enhet som sedan sammanfattas i en verksamhetsplan för hela förvaltningsområdet. I planen anges även hur uppföljningen av verksamhetsplanen ska ske. Enhetschefer har det övergripande ansvaret för verksamheten inom sina respektive enheter. Genom analyser och slutsatser i verksamhetsplanen får nämnden ett välgrundat underlag för beslut.

ÄLDRE- OCH OMSORGSNÄMNDEN VÅRD- OCH OMSORGSKONTORET

Verksamhetsansvar

GRUNDUPPDRAG

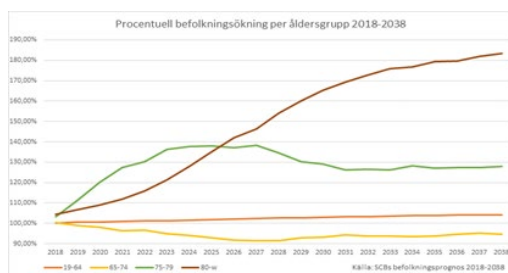
Äldre- och omsorgsnämndens uppgift är att fullgöra kommunens ansvar inom äldre- och funktionsnedsättning enligt Socialtjänstlagen (SoL), service till vissa funktionshindrade (LSS). Nämnden är vårdgivare för den kommunala hälso- och sjukvården enligt Hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Grunden för verksamheten är att ge stöd, service, omvårdnad och hälso- och sjukvård till personer som av olika skäl inte själva klarar av sin vardagsituation. Verksamheterna ska medverka till att skapa förutsättningar för att människor ska kunna leva ett meningsfullt, hanterbart och begripligt liv. För att fullgöra uppdraget har Vård- och omsorgskontoret organiserat sig i olika verksamhetsområden; Administrativt stöd, Omsorg om äldre, Funktionsnedsättningsområdet och Individ- och familjeomsorg som inkluderar Arbetsmarknadsenhet och Integration. Vård- och omsorgskontoret omfattar totalt drygt 900 tillsvidareanställda medarbetare. Kontoret har två nämnder Social- och arbetsmarknadsnämnden och Äldre- och omsorgsnämnden.

FRAMTIDEN

Vård- och omsorgskontoret står inför stora utmaningar under den kommande treårsperioden. Antalet medborgare med behov av hjälp och stöd ökar. Framtiden pekar på att antalet personer i arbetsför ålder inte kommer att täcka behovet av arbetskraft. Satsning krävs för att möta kommande behov inom välfärdsområdet. Flera insatser kommer att fortsätta utvecklas, exempelvis digitalisering, skräddarsydda rekryteringar och kompetenshöjningar.

Parallellt med behovet av utveckling behöver Vård- och omsorgskontoret kontinuerligt arbeta med att effektivisera verksamheterna, genom att justera riktlinjerna för biståndsbedömning, se över ej lagstyrda insatser, differentiera kompetensnivåer, se över så att kontoret har funktionella Särskilda boenden, optimera bemanning efter behov samt anpassa antalet korttidsplatser.

Arbetet med stärkt beredskap inom kommunal hälso- och sjukvård samt socialtjänst i samverkan med Länsstyrelsen ska implementeras i alla verksamheter under planperioden.

POLITISKA UPPDRAG FRÅN UNDERLAG BUDGET 2024 STRATEGISKPLAN 2025 - 2027

Styrelse och nämnder ska se över möjligheterna till ökad intäktsfinansiering av sin verksamhet. *Verksamheten har under våren 2024 reviderat riktlinjen för Egenavgifter (Biståndsbedömning) för att möjligheter till ökade intäkter ska nås. Nya egenavgifter fr.o.m. 2024-03-01. Flera av de berörda brukare når den övre gränsen för maxtaxan vilket medför att nämnden förlorar förväntade intäkter.*

- Styrelse och nämnder ska kontinuerligt arbeta för att effektivisera verksamheterna med bibehållen kvalitet. *Åtgärder som har tagits fram för att öka effektiviseringen är bland annat en ökad restriktivitet vid vakanstillsättning, minskat användande av vikarier, kraftigt minskad övertid, förändrad semesterperiod från 8 till 10 veckor, samverkan mellan nattpatrullerna inom hemtjänst och område FO, utökat insatserna för att minska sjukfrånvaron, kompetensväxling för yrkesroller och provar läkemedelsrobotar inom hemtjänsten för att minska antalet besök där så är möjligt.*
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att tillsammans med Äldre- och omsorgsnämnden säkerställa en ökad tillgång till platser inom LSS boende i kommunen. *Ett arbete pågår tillsammans med Fastighetsenheten för framtagande av underlag för två gruppboendestäder inom LSS. Preliminär plan är att ett förslag finns färdigt till årsskiftet.*
- Äldre- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att fastställa att kommunen ska finnas som valbart alternativ för all typ av hemtjänst. *Återkommande dialoger förs på Äldre- och omsorgsnämnden om Lagen om valfrihet, (LOV). Inget uttalat uppdrag har dock givits till verksamheten. Hemtjänsten är ett av de valbara alternativen av serviceinsatser jämte de godkända företagen som omfattas av LOV. Hemtjänsten är enda utföraren av omsorgsinsatser.*
- Äldre- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att arbeta för en minskad sjukfrånvaro inom sina verksamheter. *Verksamheterna har stärkt upp vissa delar i kontorets tjänsteskrivelse "Plan för minskning av sjuktalet 2023". HR har bjudits in till verksamheter för att på APT prata om vad innebär en sjukskrivning och sjuklön, rättigheter skyldigheter för medarbetaren förtydligas. Utfall sjukfrånvaro 2023 Kvartal 1: 11,9%, Kvartal 1 2024: 11,5%, Kvartal 2 2023: 10,7%, Kvartal 2 2024: 8,9%.*
- Äldre- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att tillsammans med Kultur- och fritidsnämnden samverka i arbetet med meningsfull fritid för personer inom LSS. *Ett möte har genomförts under 2023 med de två nämndernas ordföranden samt berörda tjänstemän. Ett nytt möte planeras under hösten i samma konstellation.*
- Äldre- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att tillsammans med Kultur- och fritidsnämnden samverka i det förebyggande arbetet för meningsfull fritid för äldre. *Det påbörjade arbetet har återigen aktualiserats och möten är inbokade med Kultur- och fritidsnämnden (KoF). Träffpunkten som KoF driver var stängd under stora delar av sommaren vilket påverkade både brukare och Äldre och omsorgsnämndens verksamheter negativt då andra insatser i stället blev tvungna att tas i anspråk.*

POLITISKA UPPDRAG FRÅN UNDERLAG BUDGET 2025 STRATEGISKPLAN 2026 - 2028

- Äldre- och omsorgsnämnden ska bedriva sin verksamhet inom av Kommunfullmäktige beslutade anslag. *Verksamheterna arbetar systematiskt tillsammans med ledning och controller för att kommunens resurser ska användas på ett ändamålsenligt och kostnads-effektivt sätt.*
- Äldre- och omsorgsnämnden ska se över möjligheterna till ökad intäktsfinansiering av sin verksamhet. *Säkerhetsställa att alla avgifter som tas ut av medborgare för insatser indexregleras årligen enligt prisindex för vård och omsorg.*
- Äldre- och omsorgsnämnden ska kontinuerligt arbeta för att effektivisera verksamheterna med bibehållen kvalitet. *Restriktivitet vid ersättningen av vakanser. Fortsatt arbete med kompetensväxling – översyn av yrkesroller och arbetsuppgifter för att eftersträva att verksamheterna effektiviserar och bibehåller kvalitet. Fortsätta utveckla digital transformering. Leverera en rättssäker och jämlik vård och omsorg.*
- Äldre- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att fortsätta arbeta med att hålla sjukfrånvaron nere inom sina verksamheter. *Verksamheterna arbetar enligt kontorets tjänsteskrivelse "Plan för minskning av sjuktalet 2023".*
- Äldre- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att inleda ett strategiskt arbete som syftar till att framtidssäkra organisationen för att möta demografiska behov. *Arbetet med omställning mot nya Socialtjänstlagen (SoL) ska leda fram till fler förebyggande insatser, säkerställa kompetensförsörjning, fortsätta utbilda via äldreomsorgslyftet samt fortsätta utveckla digital transformering. Fortsätta arbetet med att utveckla den kommunala hälso- och sjukvårdens och socialtjänstens krisberedskap.*
- Äldre- och omsorgsnämnden ska bjudas in till samverkan i det uppdrag som Kultur och fritidsnämnden fått i att skapa meningsfull fritid för personer inom LSS. *ÅoN ska bidra med god samverkan för att Kultur- och fritidsnämnden ska lyckas med sitt uppdrag.*
- Äldre- och omsorgsnämnden ska bjudas in till samverkan till det uppdrag som Social- och arbetsmarknadsnämnden har i att identifiera områden för ökad samverkan. *Utveckla och förbättra de gemensamma processerna för ökad effektivitet.*

Verksamhetsfakta/nyckeltal

Antal	Utfall 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
- Kontorets årsarbetare ¹	869	892	910	940	981
- årsarbetare	869	800	856	880	885
-särskilda boendeplatser SoL för äldre (ej korttidsvistelse)	254	254	254	259	259
-korttidsboende/växelvårds platser på SÄBO	4/3	4/3	4/3*	4/2	4/2
- korttidsboende dygn SoL	3203	3990	6883*	6883	6883
-växelvårdsplatser dygn SoL	-	-	482*	482	482
- personer med hemtjänstinsatser egen/extern regi	585/132	585/132	622/150	622/170	622/190
- beslut bostad vuxna LSS	84	87	90	93	95
- personer med insatsen personlig assistans	3	3	4	4	5
- beslut daglig verksamhet LSS	117	120	130	143	145

- beslut SoL boende socialpsykiatri egen /extern	8/2	8/2	8/3	8/3	8/3
- beslut boendestöd socialpsykiatri	57	57	60	73	77
- beslut SoL sysselsättning socialpsykiatri	15	15	17	20	22

*Nytt mått från 2024

Verksamhet 2025–2028

BESKRIVNING AV VERKSAMHET

OMSORG OM PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING (FO)

Antalet medborgare som beviljas insatser enligt lagen LSS samt SoL ökar. Det finns ett fortsatt behov av fler gruppboendestäder, serviceboendestäder, särskilda boendeplatser samt dagliga verksamheter. Nämnden har flera personer som väntar på gruppboendestadsplats och får i dag köpa särskilda boendeplatser både inom målgruppen LSS, samt SoL.

Idag finns det sex gruppboendestäder om totalt 40 lägenheter och sju serviceboendestäder med 50 lägenheter med möjlighet till stöd dygnet runt. Ca 145 brukare har sin arbetslika sysselsättning i daglig verksamhet.

Antalet brukare ökar inom planperioden och fler dagligverksamhetsplatser behöver skapas. Inom dagligverksamhet utförs den enda ej lagstyrda insatsen inom FO, habiliteringsersättning. Den utgår till brukare som deltar i dagligverksamhet.

Funktionsnedsättningsområdet ansvarar också för insatser när det gäller personlig assistans, korttidsboende för barn och unga samt för avlösar- och ledsagarservice enligt LSS. Inom samtliga insatsformer har det över tid varit ett varierat behov. Det finns begränsningar i att långsiktigt kunna förutspå omfattningen av behoven.

Inom funktionsnedsättningsområdet organiseras socialpsykiatrins tre verksamheter, boendestöd med idag 69 lägenheter, särskilt boende Freden med 8 lägenheter och dagverksamheten Gnistan med 19 deltagare. Syftet med verksamheterna är att ge personer med psykisk funktionsnedsättning ett socialt och pedagogiskt stöd för att underlätta för den enskilde att hantera sin vardag. Den psykiska ohälsan ökar i samhället och målgruppen för verksamheterna inom den kommunala socialpsykiatrin har ökat och kommer att fortsätta öka inom de närmaste åren. Kunskap inom området neuropsykiatriska funktionshinder behöver genom kompetensutveckling förstärkas inom socialpsykiatrins verksamheter.

Den digitala utvecklingen behöver fortsätta inom hela verksamhetsområdet. Tillgången av kommunikationshjälpmedel samt kunskap om dem behöver förstärkas samt andra tekniska lösningar som t.ex. robotdammsugare.

Den tidigare Vård- och omsorgsnämnden har beslutat att det ska byggas tre nya gruppboendestäder kommande år. Två av dem planeras ersätta redan befintliga gruppboendestäder. Den första gruppboendestaden kommer vara klar tidigast under 2026 och den andra är det oklart när den kan vara klar. En av de gruppboendestäder som ska ersättas och som flyttade från Solgatan 7 i december 2024 kommer att bedrivas i ett våningsplan på Jakobsbergsgatan 4 i väntan på att ny gruppboendestad blir färdig.

Målgruppen inom LSS åldras och i och med det finns ett ökat behov av omvårdnadsinsatser och ökad kunskap om åldrande och dess utmaningar. Fortsatt samarbete med Kultur och fritidskontoret behövs för att nå upp till LSS lagens krav om att verka för att kultur och fritid blir tillgängligt för alla, och är prioriterat arbete under planperioden.

Den statliga huvudmannaskapsutredningen för personlig assistans föreslår ett förändrat huvudmannaskap från den 1 januari 2026. Utredningen föreslår att staten tar över hela ansvaret

för personlig assistans och kommunen kvarstår som enbart utförare av personlig assistans. I samband med en troligt kommande förändring gällande huvudmannaskapet kommer det bl.a. få effekt genom en justering i de generella statsbidragen i det kommunala utjämningsystemet. Utfallet för kommunerna är idag osäkert.

OMSORG OM ÄLDRE (ÄO)

ORDINÄRT BOENDE

Efterfrågan på hemtjänstinsatser fortsätter öka. Även antalet komplexa ärenden ökar där vårdbehovet är stort och i många fall mycket resurskrävande.

Arbetet med Nära vård fortgår vilket också bidrar till att fler svårt sjuka medborgare vårdas i sitt ordinära boende. Insatserna beviljas genom en biståndsbedömning utifrån individuella behov och önskemål för att tillgodose brukarnas behov av trygghet. Det finns ett behov av en fortsatt utökning av korttidsplatser, utökningen minskas från möjliga 19 platser till 14 möjliga korttidsplatser på korttidsenheten, för att kunna möta behovet av svårt sjuka i ordinärt boende. Att vara på en korttidsplats ger möjlighet till fortsatt mobilisering efter sjukhusvistelse så att möjligheten att komma hem till ordinärt boende ökar.

Hemtjänstinsatser ges i hela kommunen, dygnet runt, och hemtjänsten i Sala kommun strävar hela tiden efter en god kontinuitet och en hög kvalitet. Alla hemtjänstmottagare i Sala kommun har en fast omsorgskontakt.

Serviceinsatser utförs av privata LOV-företag och Sala kommun.

Som ett bistånd inom ordinärt boende finns insatsen Trygghetslarm.

Under 2025 intensifieras arbetet med att effektivisera verksamheten, ett ständigt arbete med optimal schemaplanering och resursplanering pågår. För att klara kommande utmaningar behöver fler digitala lösningar utvecklas tex fler trygghetskameror och digitala inköp.

Om behov föreligger finns korttidsplatser, växelvårdsplatser, dagverksamhet och anhörigstöd som ett komplement till hemtjänsten. Inom området finns det en liten del av dagverksamheten som inte är lagstyrd.

Den beräknade kostnadsökningen för hemtjänsten är inte enbart relaterad till demografi. Det är också avgörande hur många platser slutenvården har öppna, antalet platser på särskilda boenden, antalet korttidsbeslut, antalet ärenden med dubbelbemanning, förväntningar från mottagare och deras anhöriga samt antalet bostäder med god tillgänglighet i Sala kommun. Hemtjänsten i Sala kommun har en hög nöjdhet och placerade sig 2024 på plats 10 av 290 kommuner i Hemtjänstindex.

Precis som övrig äldreomsorg står området inför stora utmaningar gällande demografin, antalet äldre äldre, de personer som är 80 år och äldre, fortsätter att öka samtidigt som antalet personer i arbetsför ålder med vård- och omsorgsutbildning minskar. Det kan leda till rekrytering i högre grad av personer som saknar relevant utbildning.

Att arbeta inom Vård omsorg kräver kunskap inom flera områden, det finns ett säkerställt samband mellan yrkeskunnig personal och god kvalitet, likaså kan kvalitetsbrister relateras till bristande yrkeskunnet. Socialstyrelsen arbetar för tydligare yrkeskrav, utökad utbildning och lärande för Vård- och omsorgspersonal.

SÄRSKILT BOENDE FÖR ÄLDRE (SÄBO)

I Sala finns sex Särskilda boenden med totalt 261 platser för äldre, 254 är permanent lägenheter och 7 platser används som korttids och växelvård samtliga drivs i egen regi. platser för äldre, samtliga drivs i egen regi.

Boende på ett SÄBO innebär en omfattande och kostsam insats. Ett av boendena har även fyra korttidsplatser.

Under 2025 intensifieras arbetet med att effektivisera hela verksamheterna med bland annat att minska grundbemanningen på samtliga särskilda boenden.

Vissa av lokalerna är inte planerade och byggda enligt nuvarande krav och för de mer komplexa vårdbehov som finns idag. Flera befintliga särskilda boenden är äldre och kan behöva renoveras eller anpassas för att möta moderna krav på tillgänglighet, infrastruktur och anpassad miljö. Det kan innebära stora kostnader och logistiska utmaningar.

Inom en snar framtid finns det behov av att stänga platser i mindre lämpliga lokaler och i stället bedriva vården och omsorgen i moderna lämpliga lokaler anpassade för målgruppen.

Boendena behöver utformas för att vara funktionella och trivsamma, med fokus på både säkerhet och användarvänlighet. Det kan också innebära att skapa miljöer som är lämpliga för specifika målgrupper som yngre personer med demenssjukdom.

Det är viktigt att anpassa boendemiljön för att stödja ett aktivt och självständigt liv så långt det är möjligt vilket kräver innovativa lösningar och investeringar.

I maj 2023 öppnades våning 1 och 2 på Bergsmansgatan 30. Samtidigt ändrade Ålängans SÄBO inriktning till ett biståndsbedömt mellanboende. Ytterligare 36 SÄBO platser finns på Bergsmansgatan 30 och planeras att öppna under senare delen av 2025. Hyreskostnaden belastar enligt avtalet verksamheten from 25-01-01.

Framtida behov av boendeplatser på särskilt boende kommer att öka. Vi lever längre vilket innebär att kroniska och kognitiva sjukdomar ökar. Bristen på boendeplatser för personer med stora vårdbehov ökar under planperioden.

Inriktningen på olika boendeformer behöver kontinuerligt ses över för att anpassas efter de olika målgrupperna.

Yngre personer med demenssjukdom och andra diagnoser, äldre personer med psykisk ohälsa samt komplexa ärenden med omfattande vårdbehov förväntas öka. Det krävs specialiserade verksamheter som är anpassade till deras behov.

Vård- och omsorgskontoret kommer under 2025 i samverka med Märladalens universitet och under senhösten blir Bergsmansgatans särskilda boende ett akademiskt boende, vilket innebär att forskning och evidensbaserade arbetssätt och metoder implementeras mer i omvårdnadsarbetet.

År 2025 kommer 6125 personer i Sala att vara 65 år och äldre. Den åldersgrupp som vanligtvis finns inom verksamheterna är personer 80 år och äldre, s.k. äldre äldre, och den gruppen har nu börjat öka. År 2025 är antalet äldre än 80 år 1869 och 10 år senare är antalet 2479. Prognosen ger stöd för tolkningen att behovet av vård och omsorg ökat markant efter 2021.

Åldersgruppen över 80 år ökar betydligt mer än personer i arbetsför ålder. I och med det blir försörjningskvoten negativ. Allt fler äldre ska försörjas av allt färre i arbetsför ålder. Behov av att kontinuerligt se över differentiering av kompetensnivåer för att möta framtida rekryteringsutmaningar kommer att krävas.

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Kommunens hälso- och sjukvårdsansvar innefattar vård, rehabilitering, habilitering och hjälpmedel. Ansvaret omfattar personer i särskilda boendeformer, dagverksamheter och dagliga verksamheter. Hemsjukvård och hemrehabilitering erbjuds till personer över 18 år som inte kan ta sig till sin vårdcentral på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning.

Patienterna är ofta multisjuka äldre med stora omvårdnadsbehov och kroniska sjukdomar eller personer med olika fysiska eller psykiska funktionsnedsättningar. Hälso- och sjukvården bedrivs dygnet runt, årets alla dagar.

Verksamheten växer eftersom mer och mer av hälso- och sjukvården idag bedrivs i hemmet. 25 % av all hälso- och sjukvård i Sverige bedrivs av kommunerna - Sveriges största sjukhus. En lokal överenskommelse om hemsjukvården har ingåtts mellan kommunen och de båda vårdcentralerna som tydliggör ansvaret för olika typer av patientgrupper inom hemsjukvården.

Inskrivna patienter i hemsjukvården har tidigare legat runt 150 personer men under det senaste året ökat till cirka 250 patienter och ökningen fortsätter. De specialistvårdsbesök som utförs av kommunen är cirka 430–470 insatser varje månad.

Omställningen mot Nära vård innebär att mer vård kommer att bedrivas i hemmet. Det kommer innebära ett förändrat arbetssätt inom flera av kontorets områden för att möta de framtida behoven. Ett gemensamt mobilt team startade oktober 2021 och ingår nu i befintlig verksamhet.

Teamets stöd ger möjlighet för personer att vårdas hemma i större uträkning, både vid komplexa insatser som annars skulle behöva utföras inom slutenvården. Vi ser en effekt att antalet återinläggningar minskar inom slutenvården. Möjlighet till direktinläggningar finns på Sala Närsjukhus. Ett gemensamt utvecklingsarbete pågår.

Rekrytering till den kommunala hälso- och sjukvården är ett växande nationellt problem. Kompetensväxling med anställda undersköterskor och rehabassistenter inom området har genomförts och kommer fortsätta utvecklas. Medel från Nära vård ger Sala Kommun möjlighet att under delar av sin arbetstid vidareutbilda sig. Fyra specialistutbildade sjuksköterskor finns i Sala kommun, två med inriktning mot kognitiva sjukdomar. Det är en del i att behålla medarbetare och öka kompetensen för verksamheten.

ADMINISTRATIVT STÖD

Verksamheten fungerar för hela kontoret som ett stöd till Vård- och omsorgskontorets kärnverksamhet avseende olika IT-system, kvalitetsutveckling, uppdrag av olika karaktär samt övriga administrativa uppgifter.

Ekonomi

Driftbudget

Tkr	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Kostnader	597 975	580 002	589 964	601 143	629 767	662 824
Intäkter	-71 193	-72 509	-69 367	-58 367	-59 616	-60 891
Summa	526 782	507 493	520 597	542 776	570 151	601 933

I plan för 2026 ingår en intäktsminskning om ca 11 mkr p.g.a. ett indraget statsbidrag då det enligt utredning övergår till generella bidrag och effekten på Sala kommun är inte känt i dagsläget, varav hela statsbidraget är avräknat. Påverkan på generella statsbidrag är i nuläget okänt. Denna justering följer med under hela planperioden. Övriga intäkter och kostnader är uppräknade med 2,14% generellt vilket kan komma att justeras under perioden om omständigheter ändras.

Framför allt gäller detta taxor och avgifter från taxekollektivet vilket helt beror på avgiftsutrymmet om finns inom respektive avgiftskategori. Den utvecklingen behöver följas noggrant utifrån

demografi och taxeutrymme inom inkommande brukare.

Verksamhetens nettokostnader

Tkr	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Ledning	6 227	-12 967	6 800	7 090	7 447	7 862
Adm	11 034	19 968	18 213	18 989	19 947	21 059
FO	110 043	118 733	116 950	121 932	128 082	135 222
HTJ	127 721	125 595	124 000	129 283	135 803	143 373
Rehab/HSL	54 853	52 586	54 534	56 857	59 725	63 054
SÄBO	216 901	203 575	200 100	208 625	219 147	231 363
Summa	526 782	507 493	520 597	542 776	570 151	601 933

Driftsramarna justeras i ovanstående tabell utifrån den procentuella fördelningen som gäller efter prognos per september 2024 och beräknad budget 2025, differenser inom respektive område kan med största sannolikhet förekomma beroende på demografiska förändringar och skillnader i behovet av insatser inom LSS området.

Nämnden kan framgent behöva fördela om medel mellan verksamhetsområdena. Omfattningen om dessa förändringar är för tillfället okända.

Inom FO området bygger ökningen över åren på det ökade behovet av LSS insatser i enlighet med tidigare utredningar då behovet av insatser kommer att öka utifrån den demografiska statistik som finns.

Alla förändringar inom demografi eller kommande demografimätningar kan komma att omkullkasta alla idag befintliga beräkningar. Inför 2025 behövs enligt befintliga beräkningar ett öppnande av fler platser inom SÄBO men befintlig ram och plan saknar utrymmet. Hyreskostnaden ökar på helår med 7 mkr oavsett inflytt eller ej.

I Verksamhetsplan 2025 ligger en sänkning av bemanningsgrad inom SÄBO från nuvarande nivåer till en generell grad med 0,79 per boende, för att nå tilldelad budget. Justeringen ger en positiv effekt om 7,6 mkr i lägre kostnader förutsatt att nödvändiga åtgärder genomförs. Övertalighet bedöms som osannolikt då eventuell övertalighet kan lösas inom befintlig bemanningsram.

Investeringar

Tkr	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Inventarier ÄoNs verksamheter	4 200	4 400	350	5 100	100
Byte IT-infrastruktur	0	1 000	0	0	0
Summa	4 200	5 400	350	5 100	100

Kommunfullmäktiges utvecklingsmål

ETT VÄXANDE SALA

Detta mål behandlar områden växande, som har flera dimensioner. En viktig dimension är att individer ges möjlighet att utvecklas och växa som individer, i ett livslångt lärande. En annan dimension är att kommunen också växer befolkningsmässigt och ekonomiskt hållbart. Sala ska erbjuda attraktiva boenden och verka för arbetstillfällena, stärkt näringsliv och bra utbildning i hela kommunen.

Indikator	Nyckeltal	Mål	2022	2023
Verkställa biståndsbedömda beslut inom lagstadgad tid	Ej verkställda beslut inom lagstadgad tid	Verkställa inom tid	*	*
Erbjuda hög kvalitet i välfärdstjänster	Brukarnöjdheten ska under året öka med 2% enheter per verksamhetsområde	Öka brukarnöjdheten	*	Delvis uppfyllt

*Nytt nyckeltal för 2025

NULÄGESANALYS

Kontorets samlade analys av Kommunfullmäktiges utvecklingsmål under verksamhetsåret 2024

Analys:

Utifrån den demografiska utvecklingen ser vi ett fortsatt ökat behov av stöd och insatser i form av daglig verksamhet platser – LSS, särskilt boende platser för äldre samt att behålla de 19 korttidsplatser som togs i bruk 2024. Inom hemtjänsten ökar omfattningen av resurskrävande biståndsbeslut då brukare blir kvar i sitt ordinära boende i väntan på plats på särskilt boende.

Äldre- och omsorgsnämnden har goda resultat från enkätundersökningar. Under rådande ekonomiska utmaningar blir det viktigt att bibehålla de goda resultaten. För att brukarna ska fortsätta uppleva en hög nöjdhet behöver kontorets arbete med att analysera resultaten i mätningar fortgå. För att nå målet krävs en god planering och resurser som räcker till att utföra uppdraget.

MÅLBILD

För att nå måluppfyllelse enligt Kommunfullmäktiges utvecklingsmål, vilka åtaganden behöver kontoret genomföra?

- Skapa fler dagliga verksamhetsplatser – LSS, särskilt boende platser och bibehålla 19 korttidsplatser
- Säkerställa att jämlikhet och likvärdighet råder både vad avser rättssäkerhet och service för att behålla höga resultat i brukarnöjdhet

STRATEGI OCH GENOMFÖRANDE

Åtgärdsförslag – på kort och lång sikt

Åtgärd	Aktivitet	Ansvarig	Tidplan	Uppföljning (när/hur)

Utöka antalet dagliga verksamhetsplatser	Skapa en ny daglig verksamhet	Socialchef Verksamhetschef	2025	Delår och årsbokslut Mäter antal nya platser på daglig verksamhet
Utöka särskilt boendeplatser	Öppna de resterande 36 platser på Bergsmansgatan 30	Socialchef Verksamhetschef	2026	Delår och årsbokslut Mäter antal boendeplatser
Bibehålla 14 korttidsplatser	Behålla nuvarande platser på Parklängan 1	Socialchef Verksamhetschef	2025	Delår och årsbokslut Mäter antal korttidsplatser
Leverera en rättssäker och jämlik vård och omsorg	Arbeta systematiskt med kvalitetsarbetet	Socialchef Verksamhetschef	2025	Årsbokslut Mäter i årlig brukarundersökning, tertialuppföljning av antal synpunkter och klagomål

ETT HÅLLBART SALA

Detta mål behandlar områdena hållbarhet, fokus på människors hälsa och välmående genom hela livet. Sala ska vara en socialt hållbar kommun för människor i alla livsskeden, och arbetar innovativt för ökad mångfald och välfärd. Kommunen värnar om naturtillgångar och strävar efter ekologisk mångfald och att bli fossilfri. Kulturarvet vårdas noggrant, och vi bygger för framtiden med respekt för kulturella värden. Goda kommunikationer utnyttjar närheten till större städer och natur- och kulturvärden. Resurser ska användas för god ekonomisk hushållning med långsiktiga investeringsplaner och tydliga prioriteringar.

Indikator	Nyckeltal	Mål	2022	2023
Verksamheterna bedrivs enligt beslutade anslag	Antal verksamheter med budget i balans	Budget i balans	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt
Meningsfull fritid för personer inom LSS	Antal mötesplatser - aktiviteter	Bryta utanförskap och segregation	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt
Utföra välfärds-tjänster på ett säkert sätt.	Ökad följsamhet av basala hygienrutiner med 10%.	Förebygga ohälsa genom smitt-förebyggande insatser.	*	*
Kompetensväxling av tjänster	Antal växlade tjänster	Rätt kompetens på rätt plats	*	*
Ökat antal av digitala lösningar.	Antal digitala lösningar Antal utbildade	Effektivisera	*	*
Krisberedskap i alla verksamheter	Antal samverkande processer	Samtliga anställda utbildade i krisberedskap	*	*
Identifiera områden för ökad samverkan med Social- och arbetsmarknads-nämnden		Ökat antal sam-verkansprocesser	*	*
Ökad frisknärvaro	Sjukfrånvaro	Sjukfrånvaron minskar med 1 % enhet	Uppfyllt	Ej uppfyllt

*Nytt nyckeltal för 2025

NULÄGESANALYS

Kontorets samlade analys av Kommunfullmäktiges utvecklingsmål under verksamhetsåret 2024

Analys:

Ekonomi i balans enligt tilldelad ram har under flera år varit en utmaning att uppnå. Äldre - och omsorgsnämndens målgrupper har ökat i antal de senaste åren och det kommer att fortgå framöver. Att jobba med effektiviseringar är en nödvändighet för att lyckas med ekonomi i balans.

Utbudet för målgruppen inom LSS av anpassade aktiviteter för en meningsfull fritid är begränsat idag. För att kunna delta på lika villkor som andra behöver utbudet ökas och tillgängliggöras för personer med olika behov av tillgänglighet.

Utifrån den snabba förändringen av det säkerhetspolitiska läget i världen behöver Äldre- och omsorgsnämnden säkerhetsställa att både kunskap och beredskap inom civilt försvar och krisberedskap finns hos alla medarbetare inom vård och omsorgskontoret. Det för att kunna upprätthålla verksamheterna vid kriser, höjd beredskap och i värsta fall krig.

Vård och omsorg är en personalintensiv verksamhet och är helt beroende av att säkerhetsställa tillgången av medarbetare dygnet runt. Framtiden pekar på svårigheter att rekrytera personal vilket innebär att arbetsuppgifter behöver ses över så att rätt kompetens finns på rätt plats.

Digitalisering är en viktig del i nämndens verksamheter. För att lösgöra resurser, effektivisera processer och öka självständigheten hos medborgare använder sig verksamheterna i dag av olika digitala lösningar. Exempelvis trygghetslarm, lås, trygghetskameror, signering av läkemedel, genomförandeplaner, planeringssystem, dokumentation, tekniska lösningar för aktivering, kommunikationsstöd och läkemedelsrobotar. Det kommer att vara nödvändigt att fortsätta utveckla den digitala transformeringen som en del i att klara framtida demografiska ökningarna.

En god samverkan med Social- och arbetsmarknadsnämnden är grunden till verksamheternas möjlighet att arbeta med förbättrad effektivitet och kvalitet.

Arbetet med att öka frisknärvaron har under 2024 pekat på en positiv trend och de åtgärder som vidtagits enligt "Plan för minskning av sjuktalen 2023" kan antas bidra till trenden.

MÅLBILD

För att nå måluppfyllelse enligt Kommunfullmäktigesutvecklingsmål, vilka åtaganden behöver kontoret genomföra?

- Bidra till god samverkan med Kultur- och fritidskontoret för att skapa meningsfull fritid
- Utföra välfärdstjänster på ett säkert sätt
- Krisberedskap i alla verksamheter
- Medverka till att utveckla och förbättra samverkan med Social - och arbetsmarknadsnämnden
- Bedriva verksamheterna utifrån tilldelad ram
- Arbeta enligt kontorets tjänsteskrivelse "Plan för minskning av sjuktalen 2023"

STRATEGI OCH GENOMFÖRANDE

Åtgärdsförslag – på kort och lång sikt

Åtgärd	Aktivitet	Ansvarig	Tidplan	Uppföljning (när/hur)
Samverka med Kultur- och fritidsnämnden för en meningsfull fritid inom LSS	Fortsatt samverkan med kultur och fritid	Socialchef Verksamhetschef	2025	Delår och årsbokslut Antal mötesplatser och aktiviteter
Arbeta smittförebyggande	Självskattning, hygienombud	Socialchef Verksamhetschef	2025	Delår och årsbokslut. Mäter resultat från självskattning och observationsstudier
Säkerhetsställa utbildning, fortbildning och övning inom beredskap	Utbildning och övning inom beredskap. Förbättrad samverkan internt och externt	Socialchef Verksamhetschef	2025	Delår och Årsbokslut Mäter nyckeltal Antal utbildade medarbetare
Kompetensväxling av tjänster	Fortsatt genomlysning av alla tjänster	Socialchef Verksamhetschef	2025	Årsbokslut
Ökat antal av digitala lösningar	Genomföra digitala lösningar med störst förväntad effekt	Socialchef Verksamhetschef	2025	Årsbokslut
Tillsammans med Social- och arbetsmarknadsnämnden identifiera områden för att öka samverkan	Skapa processer för att utveckla samverkan mellan nämnderna	Socialchef Verksamhetschef	2025	Årsbokslut Antal och processer
Minska sjukfrånvaron med 1 % enhet	Arbeta enligt plan för minskning av sjukfrånvaro 2023	Socialchef Verksamhetschef	2025	Delårsbokslut och Årsbokslut Mätning av sjukstatistik

ETT TRYGGT OCH RÄTTVIST SALA

Detta mål behandlar att skapa insyn och inflytande för våra medborgare, föreningar och näringsliv för att stärka trygghet och demokrati. Kommunmedborgare ska ha lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter. Tillsammans arbetas det för ett jämlikt och jämställt samhälle där alla bidrar till varandras trygghet. Delaktighet ökar förtroendet.

Område/ Indikator	Nyckeltal	Mål	2022	2023
Medborgarna är mer nöjda med kommunens verksamheter	Ökning av medbestämmande och delaktighet 2%- enheter	Ökning	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt
Alla intäkter är indexreglerade	Antal indexreglerade intäkter	Intäkterna är indexreglerade	*	*

*Nytt nyckeltal för 2025

NULÄGESANALYS

Kontorets samlade analys av Kommunfullmäktiges utvecklingsmål under verksamhetsåret 2024

Analys:

Äldre- och omsorgsnämnden har goda resultat från enkätundersökningar. Under rådande ekonomiska utmaningar blir det viktigt att bibehålla de goda resultaten. För att brukarna ska fortsätta uppleva medbestämmande och delaktighet behöver kontoret fortsätta att analysera resultaten i mätningar i syfte att hitta utvecklingsområden. För att nå målet krävs en god planering och resurser som räcker till att utföra uppdraget.

MÅLBILD

För att nå måluppfyllelse enligt Kommunfullmäktigesutvecklingsmål, vilka åtaganden behöver kontoret genomföra?

- Ge möjlighet till inflytande via medborgardialoger och medborgarförslag
- Fler medborgare använder e- tjänster
- Alla intäkter är rätt indexreglerade

STRATEGI OCH GENOMFÖRANDE

Åtgärdsförslag – på kort och lång sikt

Åtgärd	Aktivitet	Ansvarig	Tidplan	Uppföljning (när/hur)
Skapa möjlighet till medbestämmande och delaktighet	Medborgardialog	Socialchef Verksamhetschef	2025	Årsbokslut Mäter i den årliga brukarundersökningen
Alla intäkter är indexreglerade	Skapa och följa processer och rutiner	Socialchef Verksamhetschef	2025	Årsbokslut redovisat i nämnd

VERKSAMHETSPLAN 2025–2028
NÄMND/STYRELSE/KONTOR

ANTAGEN | 2024-12-12 | DIARIENUMMER 2024/204
SALA KOMMUN

Växel: 0224-74 70 00 | E-post: kommun.info@sala.se | Postadress: Box 304, 733 25 Sala

